

BAŞEDİLEMİYEN NÜKLEER FELAKETLER

N. Bircan Yayla [NKP İstanbul Yürütme Kurulu Üyesi]

Japonya'da 11 Mart 2011'de meydana gelen 9 büyüklüğündeki deprem ve ardından oluşan dev tsunami, Fukushima nükleer santralında radyoaktif sızıntıya yol açarak Çernobil'den 25 yıl sonra dünyanın en büyük ikinci nükleer felaketine neden oldu. Üç reaktörün eriyerek, radyasyon sızıntısına yol açması sonucunda bölgede yaşayan 160 bin kişi tahliye edildi. Fukushima nükleer felaketinin üzerinden 2,5 yıldan fazla zaman geçmesine rağmen, Ağustos ve Eylül ayındaki yüksek radyasyon ihtiva eden su sızıntısı açıklamalarına göre felaketin hala kontrol altına alınamadığı görülüyor.

Ağır hasar görmüş olan üç reaktörde bulunan erimiş uranyum yakıt çubuklarını belirli bir ısıda tutmak için sürekli su ile soğutma yapılması gerekiyor, 350,000 tondan daha fazla radyoaktif hâle gelmiş soğutma suyu tesisin çevresine kurulan tanklarda bekletiliyor.

TEPCO (Tokyo Elektrik Şirketi) sözcüsü, 20 Ağustos 2013 günü yaptığı açıklamada, çok yüksek oranda radyasyon ihtiva eden 300 ton suyun tesisin alanına sızdığı bilgisini verdi. Radyoaktif su sızıntısı nedeniyle alarm seviyesi "anormali"den "ciddi olay" seviyesine yükseltildi. Ancak anlaşılan o ki, radyoaktif madde içeren su, felaketten beri her gün yeraltına sızıyor.

Nükleer santralda 9 Eylül'de de diğer depolama tanklarında yeni bir sızıntı tespit edildiği açıklandı. Temizleme girişimini sekteye uğratan kazalar, yanlış hesaplar ve ertelemeler, radyoaktif soğutma suyunun toprağa ve okyanusa sızmasının engellenememesi, TEPCO şirketinin yetersiz kaldığını gösteriyor ki, Japon hükümeti duruma müdahale etme gereği duydu.

Hükümetin son planına göre, 500 milyar dolar civarında para harcanarak, reaktörlerin etrafına soğutucu maddeyle dolu borulardan oluşan bir duvar örülecek. Böylece, yakıt çubuklarını soğutmak için kullanılan ve radyoaktif kirlilik taşıyan suyun çevreye yayılmasının önüne geçilmesi hedefleniyor. Santral içindeki suyun boşaltılması için ayrı bir çalışma yapılacağı belirtiliyor.

TEPCO'nun belirttiğine göre, Fukushima'da toplam 1760 ton kullanılmış ve kullanılmamış nükleer yakıt bulunuyor, en fazla zarar görmüş olan 3 No'lu reaktörde 90 ton ve 4 No'lu reaktörün üzerinde bulunan soğutma havuzunda ise 135 ton kullanılmış nükleer yakıt var. Çernobil felaketinde reaktörde 180 ton yakıt bulunduğu düşünüldüğünde, felaketin boyutları bir kez daha açığa çıkıyor.

En kısa sürede soğutma probleminin çözülmesi ve radyoaktif su sızıntısının engellenmesi gerekiyor. Hasarlı yakıt çubuklarının çıkartılarak güvenli(?) bir

yere taşınması ve kullanılmış çubukların güvenli bir sıcaklıkta havuzlar içinde tutulması yıllarca sürecek. Reaktörlerin içindeki hasarlı yakıt çubuklarının çıkarılmasının en iyimser tahminle 10 yıl, tüm söküm işlemlerinin tamamlanmasının ise 40 yıl süreceği söyleniyor.

Fukushima kazasının etkisi yıllarca sürecek, kontrol altına alınamadığı sürece dünyamızı ve bizleri nasıl bir felaketin beklediğini tahmin bile edemiyoruz. Fukushima'da yaşanan felaket karşısında aciz kalan Japonya hükümeti ve nükleer endüstrisi gözünü yeni pazar olarak gördükleri Türkiye'ye, Sinop'a dikti. Japonya halkı artık nükleere güvenmiyor, ne ülkesinde ne de dünyada nükleer santral istemiyor ve ülkelerinin nükleer santral ithal etmesini de istemiyor.

27 yıl geçmesine rağmen Çernobil de hala tehlike kaynağı, radyasyon sızıntısını önlemek için üzerini uzay çatı sistemi ile örtmeye çalışıyorlar. Bunun da yeterli olacağından emin değiller. Yıllardır baş edilemeyen felaketle karşı karşıyayız.

İki nükleer felaketin bedelini halklar ödedi ve ödemeye devam ediyor. Kazaların maliyeti kaza yüzünden evlerini terk etmek zorunda kalan, radyasyon etkilerinden hayatını kaybeden, kaderlerine terk edilen, toprakları ve suları yüzlerce yıl kirlenen insanlara, vergi veren halka yükleniyor. Dünyamız kirleniyor, insanlar ölüyor, nükleere endüstrinin kar etmeye devam ediyor ve yarattığı felaketten sorumlu tutulmuyor.

Halkın onayı alınmadan, ülkemize kurulması planlanan iki nükleer santral için, dünyamıza iki büyük nükleer felaketi yaşatan ülkelerin tercih edilmesi ise trajik-komik bir durum. Tüp gaz kazasıyla nükleer santral kazasını birbirinden ayıramayanlar, radyasyonlu fındıkları ve çayları halkına dağıtanlar, Çernobil kazası sonrası halkına gerekli desteği vermeyenler halk adına, halk için karar veremezler. Hemen ülkemizde nükleer santral kurma sevdasından vazgeçilmelidir ve dünyamızdaki nükleer santrallerin kapatılması için mücadele edilmelidir.